

کلاس @bankesoaladabiat	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس فروردین ماه ۱۴۰۰	آزمون هماهنگ استانی آمادگی پایه دهم
زمان : ۸۰ دقیقه		نام و نام خانوادگی :
تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۱ / ۲۸ طراح سوال : گروه آموزشی زبان و ادبیات فارسی متوسطه دوم استان فارس		پایه تحصیلی: تمامی رشته های نظری درس : فارسی ۱

ردیف	سئوالات	بارم
	صفحه ۱	
	قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)	
۱	معنی واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید. الف) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد ب) در کنج خلوتی از بیزن دو خروس را دیدم که بال و پر افراشته بودند. پ) تا با خاک انس نگیری راهی به مراتب قرب نداری . ت) مکاری از ما سی دینار مغربی می خواست . ث) آفتاب نعمتم شد زیر میغ ج) نیامد ز کار تو بر دوده ننگ	۱/۵
۲	نادرستی‌های املائی را در عبارات و اشعار زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. الف) رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا حق شناس باش خاصه غرابت خویش را . ب) جولقی ای سر برهنه می گذشت / با سر بی مو ، چو پشت تاس و طشت پ) خروس مغلوب را با دشنه ای که در جیب داشتیم ، از رنج و عذاب برهانیدم و هلالش کردم . ت) صدهزاران اینچنین اشباح بین / فرقاشان هفتادساله راه بین	۱
۳	با توجه به متن، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) کمان را بمالید رستم به چنگ به (شصت / شست) اندر آورده تیر خدنگ. ب) و فلق ، محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت (گزارده ای / گزارده ای)	۰/۵
۴	برای نمودار زیر، یک گروه اسمی مناسب بنویسید . 	۰/۷۵
۵	در بیت « تنم گریسوزی، به تیرم بدوزی / جداسازی ای خصم، سر از تن من ضمیر «م» در کلمه ی (تنم) چه نقشی دارد؟	۰/۲۵
۶	در عبارت زیر نوع حرف «و» را مشخص کنید . هر دو ان را به سرای بردم و از آنان هلیمی ساختم .	۰/۲۵

۰/۵	۷	در عبارت زیر چه بخشی از جمله حذف شده است؟ نوع حذف را مشخص کنید. هم نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم نشین بد.												
۰/۲۵	۸	در کدام گزینه ویژگی سبکی (دو حرف اضافه برای یک متمم) به کار نرفته است؟ الف) به رستم بر آنگه ببارید تیر ب) بزد بر بر و سینه اشکبوس پ) کمان به زه را به بازو فکند ت) به جمشید بر تیره گون گشت روز تهمت بدو گفت: بر خیره خیر سپهر آن زمان دست او داد بوس به بند کمر بر، بزد تیر چند همی کاست زو فر گیتی فروز												
۰/۵	۹	نوع جمله زیر را از نظر ساختمان بررسی کنید (ساده - مرکب) «در تمام این مدت سه سال نشد که یک روز کاغذ و مدادی به کلاس بیاورد یا تکلیفی انجام دهد.»												
۱	۱۰	در بیت زیر، حرف «را» در هر مصراع نشانه ی چیست؟ هدیه ها می داد هر درویش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را												
۰/۵	۱۱	در عبارت زیر ضمیر شخصی پیوسته را مشخص کنید و نقش آن را بنویسید. کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام												
۰/۵	۱۲	نوع ساختمان واژه های زیر را مشخص کنید. (ساده - وندی - مرکب - وندی مرکب) الف) خودسر / ب) گلستان												
۱	۱۳	قلمرو ادبی (۴ نمره) هر یک از موارد ستون «الف» را به یکی از موارد ستون «ب» ربط دهید. (ستون الف، نام آثار و ستون ب، نام نویسندگان یا شاعران است) در ستون «ب» یک مورد اضافی است. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- قابوس نامه</td> <td>الف) نظامی</td> </tr> <tr> <td>۲- اتاق آبی</td> <td>ب) سهراب سپهری</td> </tr> <tr> <td>۳- شاهنامه</td> <td>پ) مولوی</td> </tr> <tr> <td>۴- مثنوی</td> <td>ت) فردوسی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ث) عنصرالمعالی کیکاووس</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- قابوس نامه	الف) نظامی	۲- اتاق آبی	ب) سهراب سپهری	۳- شاهنامه	پ) مولوی	۴- مثنوی	ت) فردوسی		ث) عنصرالمعالی کیکاووس
الف	ب													
۱- قابوس نامه	الف) نظامی													
۲- اتاق آبی	ب) سهراب سپهری													
۳- شاهنامه	پ) مولوی													
۴- مثنوی	ت) فردوسی													
	ث) عنصرالمعالی کیکاووس													
۰/۵	۱۴	کدام گزینه کنایه ندارد؟ الف - گندم نمای جو فروش نباش. ب - دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای ج - هر دو گون آهو گیا خوردند و آب د - فرقاشان هفتاد ساله راه بین												
۰/۵	۱۵	مشبه و ادات تشبیه را در بیت زیر مشخص کنید. دلیری کجا نام او اشکبوس / همی بر خروشید بر سان کوس												
۰/۵	۱۶	آرایه غالب و محسوس شعر زیر چه نام دارد؟ درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند												

۰/۵	<p>قافیه کدام بیت، جناس نیست؟</p> <p>الف - پیاده ندیدی که جنگ آورد ب - کمان به زه را به بازو فکند ج - یکی تیر زد بر بر اسپ اوی د - به پیش سپاه اندر آمد چو گرد</p> <p>سر سرکشان زیر سنگ آورد؟ به بند کمر بر ، بزد تیر چند که اسپ اندر آمد ز بالا به روی چو شیر خروشان یکی ویله کرد</p>	۱۷
۰/۵	<p>کدام بیت اغراق ندارد؟</p> <p>الف - خروش سواران و اسپان ز دشت ب - همه تیغ و ساعد ز خون بود لعل ج - نماند ایچ با روی خورشید رنگ د - همه تیغ و گرز و کمند آورید</p> <p>ز بهرام و کیوان همی برگذشت خروشان دل خاک در زیر نعل به جوش آمده خاک بر کوه و سنگ به ایرانیان تنگ و بند آورید</p>	۱۸
۰/۵	<p>با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت الف - آیا " چو " در مصراع اول ، ادات تشبیه است؟ ب - بیت چند استعاره دارد؟</p> <p>این عوعو سگان شما نیز بگذرد</p>	۱۹
قلمرو فکری (۸/۵ نمره)		
الف (معنی و مفهوم شعر و نثر		
۰/۷۵	<p>معنی ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید.</p> <p>فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان ، بادپایی به زیر</p>	۲۰
۰/۷۵	<p>بشد تیز رهام با خود و گبر همی گرد رزم، اندر آمد به ابر</p>	۲۱
۰/۷۵	<p>نه تسلیم و سازش نه تکریم و خواهش بتازد به نیرنگ تو، توسن من</p>	۲۲
۰/۵	<p>در خطاب آدمی ناطق بدی در نوای طوطیان حاذق بدی</p>	۲۳
۰/۵	<p>چون به بصره رسیدیم از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم .</p>	۲۴
۰/۵	<p>نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت .</p>	۲۵
۰/۲۵	<p>هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد .</p>	۲۶
۰/۲۵	<p>انشای ارتجالی خسرو را عرض می کردم .</p>	۲۷

ب) درک مطلب

۰/۵ ۰/۵	<p>با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>« اگر غم و شادیت بود، به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد و اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن و به هر نیک و بد، زود شادان و زود اندوهگین مشو که این، فعل کودکان باشد.»</p> <p>الف) انسان باید غم و شادی‌اش را با چه کسانی در میان گذارد؟</p> <p>ب) نویسنده در متن بالا، کدام کار را کودکانه می‌داند؟</p>	۲۸
۰/۵ ۰/۲۵	<p>با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>« کشانی بدو گفت: بی بارگی به کشتن دهی سر به یکبارگی »</p> <p>الف) طنز موجود در بیت را بیان کنید.</p> <p>ب) بیان اشکبوس در این بیت، چگونه است؟</p> <p>الف) تشویق ب) تنبیه ج) تهدید د) تکذیب</p>	۲۹
۰/۵ ۰/۵	<p>با توجه به بیت « دست من بشکسته بودی آن زمان چون زدم من بر سر آن خوش زبان » بیان کنید:</p> <p>الف) چرا بقال خود را لایق نفرین می‌داند؟</p> <p>ب) کدام ویژگی طوطی در بیت بالا آمده است؟</p>	۳۰
۰/۵ ۰/۵	<p>در بیت «دمی آب خوردن پس از بدسگال به از عمر هفتاد و هشتاد سال»</p> <p>الف) چه چیز از عمر طولانی برتر دانسته شده است؟</p> <p>ب) منظور از « بدسگال » در مصراع اول چیست؟</p>	۳۱
۰/۵	<p>با توجه به عبارت « من از بدحالی و برهنگی شرم داشتم و رفتن مناسب ندیدم » چرا ناصر خسرو دعوت وزیر را نپذیرفت؟</p>	۳۲
	توفیق رفیق راهتان باد!	

پاسخنامه آزمون هماهنگ استانی آمادگی پایه دهم	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس فروردین ماه ۱۴۰۰	کلاس :
نام و نام خانوادگی :		زمان : ۸۰ دقیقه
پایه تحصیلی: تمامی رشته های نظری درس : فارسی ۱		تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱/۲۸ طراح سوال : گروه آموزشی زبان و ادبیات فارسی متوسطه دوم استان فارس

ردیف	سئوالات	بارم
	قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)	
۱	الف (زندگی ، زیست ، زندگانی کردن) (یک مورد ۰/۲۵) ب (کوچه ، محله ، کوی (یک مورد ۰/۲۵)) پ (نزدیکی (۰/۲۵)) ث (ابر (۰/۲۵)) ت (چاروادار ، کرایه دهنده اسب و الاغ و... (یک مورد ۰/۲۵)) ج (دودمان ، خاندان ، طایفه (یک مورد ۰/۲۵))	۱/۵
۲	الف (غرابت : قرابت (۰/۲۵)) ب (تاس : طاس (۰/۲۵)) پ (هلال : حلال (۰/۲۵)) ت (اشباح : اشباه (۰/۲۵))	۱
۳	الف (شست (۰/۲۵)) ب (گزارده ای (۰/۲۵))	۰/۵
۴	هر گروه اسمی متشکل از صفت اشاره + اسم + مضاف الیه مانند (این گل لاله) هر ستون ۰/۲۵	۰/۲۵
۵	مضاف الیه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	نشانه ربط یا پیوند (یک مورد ۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	حذف فعل « است » (۰/۲۵) به قرینه لفظی (۰/۲۵)	۰/۵
۸	گزینه « ب » (۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	جمله مرکب است (۰/۲۵) دارای بیش از یک فعل و پیوند وابسته ساز است (۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	« را » در مصراع اول حرف اضافه (۰/۵) و در مصراع دوم نشانه مفعول است (۰/۵)	۱
۱۱	« ش » در « بردش » ضمیر شخصی است (۰/۵) و نقش مفعولی دارد (۰/۵)	۱
۱۲	حذف از سوال	
	قلمرو ادبی (۴ نمره)	
۱۳	قابوس نامه - عنصرالمعالی یا ۱: ۱ ث (۰/۲۵) اتاق آبی - سهراب سپهری یا ۲: ۲ ب (۰/۲۵) شاهنامه - فردوسی یا ۳: ۳ ت (۰/۲۵) مثنوی - مولوی یا ۴: ۴ پ (۰/۲۵)	۱
۱۴	گزینه « ج » (۰/۵)	۰/۵
۱۵	مشبه : اشکبوس (۰/۲۵) ادات تشبیه : برسان (۰/۲۵)	۰/۵
۱۶	حسن تعلیل (۰/۵)	۰/۵
۱۷	گزینه « ب » (۰/۵)	۰/۵
۱۸	گزینه « د » (۰/۵)	۰/۵
۱۹	الف (خیر (۰/۲۵)) ب (دو استعاره (۰/۲۵))	۰/۵

قلمرو فکری (۸/۵ نمره)		
۰/۷۵	مانند شیر از بالای قلعه پایین آمد (۰/۲۵) در حالی که آماده جنگ بود (۰/۲۵) و بر اسب تندرویی سوار شده بود (۰/۲۵)	۲۰
۰/۷۵	رهام به سرعت با کلاه جنگی (۰/۲۵) و زره به میدان جنگ رفت (۰/۲۵) به گونه ای که گرد و غبار به آسمان بلند شد (۰/۲۵)	۲۱
۰/۷۵	ای دشمن در برابر تو هرگز نه تسلیم می شوم (۰/۲۵) نه با تو سازش می کنم (۰/۲۵) و همواره بر نیرنگ و فریب تو خواهم تاخت (۰/۲۵)	۲۲
۰/۵	در هنگام سخن گفتن با انسان ، بسیار خوش سخن بود (۰/۲۵) و در آواز خواندن بسیار مهارت داشت (۰/۲۵)	۲۳
۰/۵	وقتی به شهر بصره رسیدیم از شدت فقر ، بدلباسی و ناتوانی (۰/۲۵) به انسان های دیوانه شباهت داشتیم (۰/۲۵)	۲۴
۰/۵	نقاشی اش شادی بخش بود (۰/۲۵) و رنگ را زیبا و هنرمندانه به کار می برد (۰/۲۵)	۲۵
۰/۲۵	هر کس عدالت را در مورد خود اجرا کند نیازی به قاضی و محکمه ندارد (۰/۲۵)	۲۶
۰/۲۵	داشتم درباره انشای بدون اندیشه قبلی خسرو سخن می گفتم (۰/۲۵)	۲۷
۱	الف (کسی که غمخوار او باشد (۰/۵) ب (آشکار کردن غم و شادی خویش پیش دیگران (۰/۲۵) زود شاد و زود غمگین شدن در حوادث خوب و بد زندگی (۰/۲۵)	۲۸
۰/۷۵	الف (اشکبوس ، بی اسب وارد شدن رستم به میدان جنگ را به ریشخند می گیرد (۰/۵) ب (گزینه «ج» ؛ تهدید (۰/۲۵)	۲۹
۱	الف (چون با دست خود بر سر طوطی خوش زبان زده و موجب سکوت او شده بود (۰/۵) ب (خوش زبانی (۰/۵)	۳۰
۱	الف (لحظه ای آسودگی پس از دفع دشمن (۰/۵) ب (دشمن (۰/۵)	۳۱
۰/۵	بدحالی یا وضع نامناسب (۰/۲۵) برهنگی یا نداشتن پوشش مناسب (۰/۲۵)	۳۲